

**ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี**
**CREATIVE LEADERSHIP OF
NAWAMINTHRACHINUTHIT SUANKULARBWITTAYALAI PATHUMTHANI SCHOOL**

ไกรสิทธิ์ รัตนกันทา¹ บุญธิดา เทวพิทักษ์²

Received : July 19, 2026

Revised : August 2, 2026

Accepted : September 19, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีและ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การร่วมมือกันแก้ปัญหา รองลงมา คือ การจินตนาการภาพอนาคตที่ควรเป็น และต่ำสุด คือ การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีพหุแนวทางดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการวิจัยและนวัตกรรมให้กับครู 2) ผู้บริหารควรเน้นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียนเป็นสำคัญมากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ผู้บริหารควรตั้งคำถามที่ช่วยนำครูเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบเป็นระบบและการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการหาคำตอบ และ 6) ผู้บริหารควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research aimed to study 1) creative leadership of school administrators at Nawamintrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathum Thani School and 2) guidelines for developing creative leadership of school administrators at Nawamintrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathum Thani School. The population consisted of school administrators and teachers at Nawamintrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathum Thani School, totaling 101 people. The tools used for data collection were opinion questionnaires and structured interviews. The statistics used for data collection included frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results found that

1. The overall average score for creative leadership among administrators at Nawamintrachinuthit Suankularb Wittayalai School, Pathum Thani, was at a high level. When considering each component, the highest average score was collaborative problem-solving, followed by imagining the future, and the lowest was data collection, analysis, and interpretation.

2. The development of creative leadership among administrators at Nawamintrachinuthit Suankularb Wittayalai School, Pathum Thani, includes the following approaches: 1) Administrators promote training and development in research and innovation skills for teachers; 2) Administrators should emphasize decision-making based on the school's collective benefit rather than responding to the needs of any individual or group; 3) Administrators promote a culture of continuous learning and development; 4) Administrators serve as role models; 5) Administrators ask questions that guide teachers through systematic analytical thinking and the use of empirical data to find answers; and 6) Administrators organize workshops on data analysis instruments.

Keywords : Creative leadership of educational administrators.

บทนำ

ในยุคปัจจุบันซึ่งเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภาวะผู้นำทางการศึกษาจำเป็นต้องเผชิญกับความท้าทายที่ซับซ้อนและหลากหลายมากยิ่งขึ้น การบริหารแบบดั้งเดิมที่ยึดติดกับโครงสร้างและระเบียบอาจไม่เพียงพออีกต่อไป ผู้นำสถานศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโรงเรียน ชุมชน และระบบการศึกษาโดยรวม การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดทิศทางการองค์กรและขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย อยู่ภายใต้ข้อจำกัดและแรงกดดันหลากหลาย โดยภาวะผู้นำยุคใหม่ต้องเน้นการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนในการตัดสินใจ กระตุ้นความคิดริเริ่ม ส่งเสริมการทำงานแบบอิสระเพื่อสร้างความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกัน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551) ผู้นำยังต้องมีคุณลักษณะสำคัญ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัวและความยืดหยุ่น ทักษะในการจูงใจ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม ตลอดจนการยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) ที่กล่าวว่ากุญแจสำคัญของความสำเร็จของภาวะผู้นำคือความสามารถในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง โดยผู้นำต้องกล้าคิด กล้าทำ และพร้อมเผชิญกับความท้าทายด้วยวิธีการใหม่ที่แตกต่างจากเดิมเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในบริบทนี้ การพัฒนา “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้ความคิดริเริ่ม พัฒนาแนวทางการบริหารที่หลากหลาย และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเสริมศักยภาพองค์กรให้เติบโตและปรับตัวได้อย่างมั่นคงในระยะยาว (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2553)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ได้กำหนดบทบาทสำคัญของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการกำหนดทิศทางการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาของประเทศ โดยเน้นบูรณาการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา และการพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา พร้อมทั้งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และนโยบายประเทศไทย 4.0 ที่มุ่งขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและทุนมนุษย์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถปรับตัวและสร้างสรรค์การบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังและความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคุณลักษณะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ครอบคลุม (เกศณี กฐินเทศ, 2562) การปรับตัวอย่างยืดหยุ่น (สุทธิชัย นาคะอินทร์, 2561) ความคิดเชิงสร้างสรรค์และจินตนาการ (พัฒน์วงศ์ ดอกไม้, 2560) ทักษะการสร้างแรงจูงใจ (อารมณ จินดาพันธ์, 2557) และทักษะการทำงานเป็นทีม (ปิลันธน์ วีระภัทรกุล, 2562) ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งใช้ความคิดริเริ่มและนวัตกรรมเป็นกลไกขับเคลื่อนองค์กร (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561) โดยจุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ได้เสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ 10 ประการ อาทิ การเรียนรู้แบบทีม การส่งเสริมความคิดริเริ่ม การคิดค้นนวัตกรรม การสื่อสารสองทาง และการบริหารจัดการความเสี่ยง ขณะที่ปิลันธน์ วีระภัทรกุล (2562) เน้นบทบาทการสร้างวิสัยทัศน์ การสร้างความไว้วางใจ แรงจูงใจ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสะท้อนแนวทางการบริหารที่มุ่งทั้งผลลัพธ์และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ในองค์กร ผลงานของนักวิชาการไทยจำนวนมากยังชี้ตรงกันว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมายองค์กร แต่ยังเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการมี

ส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษา (รอชียะห์ ลาเต๊ะ, 2561; ธนาภรณ์ นิลพันธุ์, 2562) กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นกลไกสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะนี้จะสามารถทำหน้าที่ทั้งในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นักวางแผน นักสื่อสาร และผู้ออกแบบวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และนวัตกรรม การส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผ่านการอบรม การพัฒนา และการวิจัยเชิงประยุกต์ เพื่อให้แนวคิดนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงและสร้างความยั่งยืนให้กับองค์กรทางการศึกษาในอนาคต

ปัญหาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีของแอชและเพอร์ซาล (Ash and Persall, 2007) มาใช้ในการศึกษาบริบทของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่เกิดจากแนวคิดของ ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ โดยพยายามจัดระบบการศึกษาใหม่ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในส่วนของการศึกษาพื้นฐาน ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อให้ทุกคนได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม 2) เพื่อให้ทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงหรือเท่าเทียมกัน 3) เพื่อให้บริการทางการศึกษาที่เอื้อต่อผู้เรียน และ 4) เพื่อกำหนดถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเนื่องจากทรัพยากรของรัฐมีจำกัด โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งแผนการเรียนสามัญและห้องเรียนพิเศษ อาทิ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ และห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้รับประโยชน์จากการเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ซึ่งเป็นเครือข่ายทางการศึกษาที่มีชื่อเสียงและมาตรฐานสูงในระดับประเทศ ส่งผลให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างไรก็ตาม การบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ อาทิ ความหลากหลายของพื้นฐานนักเรียนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความพร้อมในการเรียนรู้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จึงมีความจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบการนำที่เหมาะสม ปัจจัยสนับสนุน และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ปัทม์เฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนกำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี
2. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาจัดทำโครงการในแผนพัฒนาองค์กรในด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น จำนวน 101 คน ไม่รวมผู้วิจัย

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 6 ด้าน ตามแนวคิดของ แอชและเพอร์ซาล (Ash and Persall, 2007) ประกอบด้วย

1. การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ (Team inquiry) หมายถึง บุคลากรจะต้องเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกแนะนำและให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ

2. การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaborative problem solving) หมายถึง การแก้ปัญหาาร่วมกัน ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยนำผลประโยชน์ที่ต้องการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการคิดเพื่อหาทางออกมากกว่าการประนีประนอมกับทุกฝ่าย

3. การจินตนาการสร้างภาพอนาคตที่ควรเป็น (Imaging Future Possibilities) หมายถึง การมีมุมมองเป็นจินตภาพที่มองไปข้างหน้าหรือมองไปในอนาคต อาจจะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ หรือกระบวนการทำงานที่เป็นรูปแบบใหม่

4. การตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน (Examining shared beliefs) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความเชื่อไว้วางใจให้กับสมาชิกในองค์กรด้วยการยึดการบริหารสากล

5. การใช้คำถาม (Asking questions) หมายถึง กลวิธีการถามคำถามที่เป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้บุคลากรตอบคำถามโดยใช้กระบวนการคิดค้นคว้าด้วยตนเอง

6. การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล (Collecting analyzing and Interpreting data) หมายถึง การนำข้อมูลที่ทำเป็นรายงานสรุปผลไว้แล้วมาวิเคราะห์แปลความหมาย โดยการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานกิจกรรมอื่นที่ดำเนินคล้ายกันในรอบระยะเวลาเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มี 2 ประเภท ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ

เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับ ชื่อ-นามสกุล ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา ที่ทำงาน และที่อยู่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ตามโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน โดยให้ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปเฝ้าสมเด็จพระเกียรติ เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ถึงผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตสวนเทพรัตน์ที่ไปเฝ้าสมเด็จพระเกียรติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามรูปแบบออนไลน์โดยใช้บริการจากเว็บไซต์ Google form ส่งเอกสารผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น ผ่านทาง Line กล้องข้อความ Facebook และผ่านทาง E-mail

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล และติดตามรวบรวมแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best, 1970, p.190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ความถี่ (Frequency)
2. ร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (μ)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
5. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี รายด้านและโดยรวม

N= 101

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	μ	σ	ลำดับที่	ความหมาย
1	การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้	4.29	0.27	3	มาก
2	การร่วมมือกันแก้ปัญหา	4.32	0.32	1	มาก
3	การจินตนาการภาพอนาคตที่ควรเป็น	4.31	0.33	2	มาก
4	การตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน	4.12	0.33	4	มาก
5	การใช้คำถาม	4.11	0.35	5	มาก
6	การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล	4.10	0.33	6	มาก
รวม		4.21	0.11	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 2 การร่วมมือกันแก้ปัญหา ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.32$) รองลงมา คือ ข้อที่ 3 การจินตนาการภาพอนาคตที่ควรเป็น ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.33$) และ คือ ข้อที่ 6 การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.33$) สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 0.27-0.35 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี		ค่า ความถี่
ข้อ		
1	ผู้บริหารส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการวิจัยและนวัตกรรมให้กับครู	3
2	ผู้บริหารควรเน้นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียนเป็นสำคัญมากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	3
3	ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3
4	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี	3
5	ผู้บริหารตั้งคำถามที่ช่วยนำครูเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบเป็นระบบและการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการหาคำตอบ	3
6	ผู้บริหารจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปด้านการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SWOT, Fishbone Diagram, หรือ Data Dashboard	3

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) ผู้บริหารส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการวิจัยและนวัตกรรมให้กับครู (2) ผู้บริหารควรเน้นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียนเป็นสำคัญ มากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (3) ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (4) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี (5) ผู้บริหารตั้งคำถามที่ช่วยนำครูเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบเป็นระบบและการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการหาคำตอบ และ (6) ผู้บริหารจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปด้านการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SWOT, Fishbone Diagram, หรือ Data Dashboard

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การร่วมมือกันแก้ปัญหา รองลงมา คือ การจินตนาการภาพอนาคตที่ควรเป็น และต่ำสุด คือ การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกัน จำนวน 3 ท่าน มีแนวทางดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการวิจัยและนวัตกรรมให้กับครู 2) ผู้บริหารควรเน้นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียนเป็นสำคัญ มากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง 3) ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี 5) ผู้บริหารตั้งคำถามที่ช่วยนำครูเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบเป็นระบบและการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการหาคำตอบ และ 6) ผู้บริหารจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปด้านการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SWOT, Fishbone Diagram, หรือ Data Dashboard

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารมีการทำงานเป็นทีม รับฟังความคิดเห็นของทีมงาน มีการร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหาเลือกทางออกที่ดีที่สุดที่ทำให้ทุกฝ่ายพอใจและได้รับผลประโยชน์สูงสุด โดยใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารเองและบุคลากรภายในโรงเรียน ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ ที่ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่เสมอ ผู้บริหารยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิบัติงานของครู และมีการนำข้อมูลที่เป็นรายงานสรุปผลมาวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา น้ำขาว (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ดิดวงพันธ์ (2565) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร ประกอบด้วยด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ปักกระโถ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกของบุคคล และด้านการมีความยืดหยุ่น โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอมรรัตน์ นามบ้านผือ (2560) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย ด้านการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการไว้วางใจ ด้านการบริหารเวลา ด้านการสื่อสาร และด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ (1) ผู้บริหารส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการวิจัยและนวัตกรรมให้กับครู (2) ผู้บริหารควรเน้นการตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของโรงเรียนเป็นสำคัญ มากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (3) ผู้บริหารส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (4) ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดี (5) ผู้บริหารตั้งคำถามที่ช่วยนำครูเข้าสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบเป็นระบบและการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการหาคำตอบ และ (6) ผู้บริหารจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปด้านการใช้

เครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เช่น SWOT, Fishbone Diagram, หรือ Data Dashboard สอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วมณี ปัทมะ (2564) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกของ บุคคล โดยมีแนวทางคือ การมีความยุติธรรม มอบหมายและกระจายงานให้บุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นอย่างยุติธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จินตนา ติดวงพันธ์ (2565) ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต ผล การศึกษาพบว่า แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของสถานศึกษา มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการ วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมขององค์กร ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศ แห่งความร่วมมือ ร่วมใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในลักษณะหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เอื้อต่อ การทำงานที่ยืดหยุ่น ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะเข้าร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความยุติธรรม มอบหมายและ กระจายงานให้บุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน และด้านการ ทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมาตรการในการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการสนับสนุนด้านการอบรมและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อย่าง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายและการแก้ปัญหาเชิงระบบของสถานศึกษา

2) หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายหรือแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เป็นส่วน หนึ่งของการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ อาทิ การบรรจุเป็นเกณฑ์ในการประเมินผู้บริหาร การ เชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ และการบูรณาการกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การพัฒนามีทิศทางเดียวกัน ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น

3) โรงเรียนควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมี ส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงาน โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้าง เครือข่ายทางวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรเกิดความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมต่อเป้าหมายของโรงเรียน

4) ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบที่ดีในการแสดงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้งด้านความคิดริเริ่ม การตั้ง คำถามเชิงวิเคราะห์ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการตัดสินใจ ตลอดจนการจูงใจและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูและ บุคลากรในโรงเรียน เพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบ ความสำเร็จ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับจากชุมชน สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงโดย ศึกษาในรูปของกรณีศึกษา

2) ควรศึกษาตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้นำมา พิจารณา

3) ควรศึกษาวิจัยต่อยอดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในมิติอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเปรียบเทียบ เชิงลึก อีกทั้งควรศึกษาปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาผู้บริหารอย่างรอบด้านและยั่งยืน

รายการอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- แก้วมณี ปัทมะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันจิรา น้าขาว. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาล สามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. การ ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิลัน วีระภักทรกุล และคณะ. (2562). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พัฒนางค์ ดอกไม้. (2560). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสาร วิจัยและพัฒนา สถาบันพระบรมราชชนก.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). “ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ.” ใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ นักรบหมี่แสน (บ.ก.), ความเป็นของผู้นำทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3, หน้า 83–96). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่าย การศึกษาตำบลเวียงสันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุรศักดิ์ ปักการะโธ. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วารสารสหวิทยาการการศึกษาและพัฒนาสังคม.
- อมรรัตน์ งามบ้านผือ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสาร ศึกษาสาตรมหาวิทยาลัทยมหาสารคาม.
- Ash, R., & Persall, M. (2007). The principal as chief learning officer: The new work of formative leadership. Birmingham: Stamford University.